

Силабус курсу Науково-дослідний семінар

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 103 Науки про Землю
Освітньо-наукова програма «Гідрологія»
Кількість кредитів – 6

Рік підготовки, семестр – 4 рік, VII-VIII семестр

Компонент освітньої програми: вибірковий

Дні занять: згідно з розкладом занять
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи

Мова викладання: українська

Керівник курсу

канд. географ. наук, доц. **Барна Ірина Миколаївна**

Контактна інформація   irynabarna@tnpu.edu.ua; 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Національна доктрина розвитку освіти України в XXI столітті акцентує увагу на необхідності процесів фундаменталізації освіти, інтенсифікації наукових досліджень у вищих навчальних закладах, залученні до наукової діяльності студентської молоді.

Навчальна дисципліна «Науково-дослідний семінар» спрямована на розвиток у студентської молоді навиків розв'язання наукових проблем різного рівня складності, безпосередню участь бакалаврів в науково-дослідних роботах, що забезпечить успішне переведення наукових знань в площину прикладного використання.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів знань про теоретичні та методичні основи здійснення наукових досліджень з гідрології, загальну схему наукового дослідження, особливості теоретичних і емпіричних досліджень, принципи, вимоги та правила оформлення наукових робіт, методику роботи з науковою інформацією та літературою, набуття навиків наукового пошуку та комплексного аналізу наукових проблем з метою встановлення найбільш актуальних та перспективних.

Зміст дисципліни «Науково-дослідний семінар» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців-гідрологів, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Темати	Результати навчання
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I Проблеми та напрямки сучасних гідрологічних досліджень	
1	ТЕМА 1. Організація науково-дослідної роботи студентів-гідрологів	Знати: ✓ значення науково-дослідної роботи як складової частини навчального процесу та її вплив на виховання і розвиток творчих здібностей у студентської молоді; ✓ значення інформаційного забезпечення у процесі проведення наукового дослідження; ✓ класифікацію бібліографічних джерел та перелік найважливіших періодичних видань, що широко використовуються в гідрологічних дослідженнях; ✓ нові напрямки в галузі гідрології початку XXI ст.; ✓ персоналії та їх вклад в розвиток науки; ✓ наукові проблеми: теоретичні та емпіричні, загальні і часткові, фундаментальні і прикладні. Вміти: ✓ застосовувати інформаційне забезпечення у процесі
2	ТЕМА 2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень з гідрології	
3	ТЕМА 3. Актуальність та класифікація сучасних гідрологічних досліджень	

		проведення наукового дослідження; ✓ аналізувати бібліографічні джерела та найважливіші періодичні видання; ✓ здійснювати аналіз наукового доробку видатних науковців України і закордонних; ✓ формулювати наукові проблеми.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Організація та результати гідрологічних досліджень		
4	ТЕМА 4. Планування і організація гідрологічних досліджень	Знати: ✓ методи планування і організації досліджень гідрологічного спрямування.; ✓ критерії актуальності наукової проблеми; ✓ особливості визначення об'єкта предмету, мети, плану дослідження;
5	ТЕМА 5. Основні елементи наукового дослідження	✓ послідовність основних етапів наукового дослідження; ✓ поняття «академічна доброчесність»; ✓ вимоги до оформлення бібліографічного опису; ✓ методи узагальнення результатів гідрологічних досліджень;
6	ТЕМА 6. Методи проведення наукового дослідження з гідрології	✓ форми подання результатів науково-дослідної роботи; ✓ загальні вимоги щодо оформлення результатів наукових досліджень; ✓ структура наукового документу, основні елементи, композиція. Вміти:
7	ТЕМА 7. Робота над літературними джерелами та джерела інформації	✓ здійснити Формування теми дослідження; ✓ здійснювати наукове обґрунтування теми пошукового дослідження; ✓ розробляти програму науково-дослідної роботи; ✓ здійснювати вибір пріоритетного напрямку наукового дослідження;
8	ТЕМА 8. Узагальнення результатів наукового дослідження з гідрології	✓ здійснювати визначення об'єкта предмету, мети, плану дослідження; ✓ добирати методи узагальнення результатів гідрологічних досліджень; ✓ здійснювати інтерпретацію результатів науково-дослідної роботи; ✓ структурувати науковий документ.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
K03	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
K05	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
K07	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
K08	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
K21	Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності

Формування програмних результатів навчання

Індекс в матриці ОП	Програмні результати навчання
ПРН 01	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю

ПРН 02	Використовувати усно і письмово професійну українську мову
ПРН 04	Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю
ПРН 08	Обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів
ПРН 11	Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень
ПРН 12	Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації
ПРН 15	Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних

Літературні джерела

1. Габович А. Г. Основи наукових досліджень: Підручник / А. Г. Габович, С. М. Головань, В. В. Домарев, В. С. Орленко, В. О. Хорошко, Д. В. Чирков. Київ : ДУІКТ, 2007. 173 с.
2. Горбатенко І. Ю. Основи наукових досліджень: підручник / І. Ю. Горбатенко., Г. О. Івашина. Київ: Вища школа, 2001. 92 с.
3. Грищенко І. М. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. / І. М. Грищенко, О. М. Григоренко, В. А. Борисейко / Київ. нац. торг.-екон. унт. Київ : КНТЕУ, 2001. 185 с.
4. Дзюба Н. Організація проведення пошукової та науково-дослідної роботи 9. Дудченко А. А. Основи научных исследований: Учеб. пособие. Київ: Т-во «Знання», КОО, 2000. 114 с.
5. Колесников О. В. Основи наукових досліджень. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 144 с.
6. Кравчук Н. Я. Основи наукових досліджень: Навч.-метод. посіб. Тернопіль : Економічна думка, 2006. 240 с.
7. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник. Київ: Кондор, 2003. 192 с.
8. Лудченко А. А. Основи наукових Київ: Т-во «Знання», 2000. 114 с.
9. Макогон, Ю. В. Основи наукових досліджень в економіці : навч.
10. Пілюшенко В. Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: Навчальний посібник. / В. Л. Пілюшенко, І. В. Шкрабак, Є. І. Словенко. Київ: Лібра, 2004. 344 с.
11. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2007. 254 с.
12. Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень. Київ: 2000. РНКС «ДІНІТ», 2000. 259 с.
13. Соловійов С. М. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2007. 176 с.
14. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень: Посіб. Київ: Академвидав, 2004. 208 с.
15. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. Київ: ВД «Слово», 2003. 240 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час тестів заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-3) усне опитування, тести, завдання	35
Модуль 2 (теми 4-8) усне опитування, тести, завдання	55
Проект (теми 1-8)	10

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) навчальний контент (розширений план лекцій);
- 2) тематика та зміст практичних робіт;
- 3) зміст індивідуально-дослідницького завдання (проєкту);
- 4) електронне навчання в системі MOODLE.